

DUURZAME AANKOPEN

INLEIDING

Hoe beter we kopen, des te minder afval we produceren

Een cruciale factor in de vermindering van uw afvalproductie zijn uw aankopen. Zo kunt u de vervanging van een voorwerp uitstellen om de levensduur ervan te verlengen, of stilstaan bij nieuwe aankopen om ervoor te zorgen dat ze langer meegaan. Ontdek in deze fiche onze tips om een meer verantwoord aankoopbeleid te hanteren: strategie, handige tools en hulpmiddelen.

De verschillende duurzame aankoopstrategieën

Om duurzaam te zijn moet een aankoop aan **verschillende criteria** beantwoorden:

1. Ga na of de aankoop echt nodig is.
2. Kies bij voorkeur voor producten of diensten met een beperkte impact op het milieu.
3. Houd rekening met de levensduur ervan.
4. Kies opties die voldoen aan ethische en ecologische criteria.

Met een strategische aanpak op basis van de **ladder van Lansink** kunnen we de volledige waardeketen op een positieve manier beïnvloeden (vermindering, hergebruik, recyclage en valorisatie).

① Totale hoeveelheid materialen reduceren	② Niet-hernieuwbare virgin input reduceren	③ Gebruiksduur verlengen	④ Hergebruik maximaliseren	⑤ Recycleerbaarheid maximaliseren
Intern delen Huren of peer-to-peer delen Hergebruik, refurbishing of upgraden Minder afval	Inzicht in aandeel recycled, biobased en virgin materialen Aandeel recycled & biobased content verhogen	Garanties oprekken Contractuele afspraken onderhoud en herstel Repareerbaarheid en onderhoudbaarheid Modulair/veranderingsgericht ontwerp	Design for Dissassembly Gestandaardiseerd ontwerp Contractuele afspraken terugname en hergebruik Circulaire verdienmodellen stimuleren	Design for recycling Contractuele afspraken terugname en recyclage Verminderen of verboden van toxiciteit Biologisch afbreekbaar/-composteerbaar

Gebaseerd op de ambitiekaart ontworpen door Circular Flanders in het kader van de [Green Deal Circulaire Aankopen](#)

Integreer duurzaamheid stap voor stap in al uw aankopen:

1. Identificeer de prioriteiten van uw onderneming: minder afval, lager energieverbruik, minder CO₂-uitstoot, gebruikmaken van lokale leveranciers, enz.
2. Leg de klemtoon op de aankoopcategorieën met de grootste ecologische en sociale risico's.
3. Integreer vervolgens geleidelijk aan duurzaamheidscriteria.

DE TOOLS

Duurzaamheidsclausules

- Voeg duurzaamheidsclausules toe aan de contracten met uw leveranciers om de naleving van sociale, ecologische en ethische vereisten te kunnen omkaderen en waarborgen.
- Die clausules kunnen gaan over de oorsprong van grondstoffen, de werkomstandigheden, het gemak waarmee het toekomstige afval verwijderd kan worden, energie-efficiëntie, het gebruik van onschadelijke stoffen of de herstelbaarheidsindex.

Voorbeeld 1: Een offerteaanvraag voor de aankoop van kantoormeubilair kan een duurzaamheidsclausule bevatten die eist dat de meubels tweedehands zijn, dat ze vervaardigd zijn met FSC-gecertificeerd of gerecycleerd hout, dat de leveranciers ethische arbeidsomstandigheden naleven en dat de producten zo ontworpen worden dat ze makkelijk te herstellen of aan het einde van hun levenscyclus makkelijk te recyclen zijn.

Voorbeeld 2: Wanneer u een evenement organiseert kunt u de deelnemers vragen om tijdig te verwittigen als ze niet komen. Zo kunt u de hoeveelheden bij de traiteur aanpassen.

Voor overheidsdiensten is er een **helpdesk voor duurzame overheidsopdrachten** beschikbaar. U kunt hen al uw vragen stellen over het invoegen van ecologische en duurzame criteria in uw overheidsopdrachten en uw bestekken kritisch laten nalezen door ze naar het e-mailadres van de helpdesk te sturen:

- greenprocurement@leefmilieu.brussels.
- Meer info over de [Facilitator Duurzame Overheidsopdrachten](#)

Labels en certificeringen

Er bestaan tal van **labels en certificeringen** die de duurzaamheid van producten en diensten waarborgen. Ze kunnen u wegwijs maken bij uw keuzes en zijn een betrouwbare referentie om producten te selecteren in functie van erkende ecologische en maatschappelijke criteria.

- Gedetailleerde informatie over die labels vindt u op de website www.labelinfo.be.

Opgelet: een pictogram is **niet altijd een label**. Zo duidt de möbiusband bijvoorbeeld aan dat de verpakking gerecycleerd kan worden of bestaat uit gerecycleerde materialen, maar dat pictogram wordt niet gecontroleerd en kan vrij gebruikt worden.

BESCHIKBAAR DOCUMENTATIEMATERIAAL

Buysmart

- Het **platform BuySmart** bevat **adviesfiches** met concrete aanbevelingen per product- of dienstencategorie.
- Schoonmaakmateriaal, kantoormeubilair, IT-uitrusting, catering, kantoorbenodigdheden, elektrische toestellen, enz.
- Die fiches bevatten bijvoorbeeld een vergelijking van labels, context over de zaken waarop u bij dat project moet letten, nuttige informatiebronnen, en soms info over de financiële impact van de aankoop.

- **Platform BuySmart:**
<https://buysmart.brussels/diensten/?lang=nl#resources>
- **Helpdesk** duurzame overheidsaankopen: info@coduco.be

Gids met goede praktijken

De [gids van het Label Ecodynamische Onderneming](#) biedt een databank met goede praktijken rond ecobeheer aan. Op basis daarvan worden kandidaten voor het Label overigens beoordeeld.

Het onderdeel rond **aankopen** verzamelt een hele reeks adviezen om duurzame aankopen te doen.

Bijvoorbeeld: Kantoorbenodigdheden

ACH010

Kantoorbenodigdheden

Goede praktijk

Gebruik papier voorzien van het Blauwe Engel-label
OF
100% gerecycled EN voorzien van het Nordic Swan-label of het Europees Ecolabel.

[Klik hier voor meer details](#) ▼

Impact : ●○○○

GOED OM TE WETEN

Ecologische en maatschappelijke minimumvereisten opnemen in uw aankoopstrategie zet producenten ertoe aan niet-duurzame producten uit hun assortiment te halen omdat er te weinig vraag naar is. Dat stimuleert de markt en zet haar aan om duurzamer te worden.

CONTACT & ONDERSTEUNING

Neem bij vragen contact op met de [Helpdesk](#) via het adres: recyclepro@leefmilieu.brussels of laat een boodschap achter op het nummer +32 2 775 75 93.

Andere beschikbare **adviesfiches over professioneel afval**:

- Fiche nr. 1 – Samenvatting van de verplichtingen inzake professioneel afval
- Fiche nr. 7 – Naar een groter bewustzijn bij medewerkers en bezoekers
- Fiche nr. 8 – Naar een groter bewustzijn bij schoonmaakdiensten
- Fiche nr. 22 – Geef afval een tweede leven
- Fiche nr. 26 – Beperkingen en goede praktijken bij eenmalig gebruik

NUTTIGE LINKS

- Voor adviesfiches om duurzaam in te kopen: [Buysmart](#)
- De gids voor duurzame aankopen: <https://www.gidsvoorduurzameaankopen.be/nl>
- Voor meer info over het verbod op **wegwerpmateriaal**: [VADEMECUM](#)
- Richt u **alvorens dingen weg te gooien** tot de volgende instanties voor **hergebruik**:
 - Leden van de federaties [Ressources](#) en [Herwin](#)
 - <https://www.asmartworld.be/> (AEEA)
 - [Lijst van de vergunde inrichtingen voor de voorbereiding voor hergebruik in het BHG](#)
- Info over de textiellabels vindt u op de sites van [écoconso](#) en [Labelinfo](#)
- De databank voor duurzame overheidsaankopen: https://green-business.ec.europa.eu/green-public-procurement/gpp-criteria-and-requirements_en
- Pianoo biedt een hele waaier aan nuttige tips om ecologisch en sociaal verantwoord aan te kopen: <https://www.pianoo.nl/nl>
- De gids van Good Food geeft een overzicht van de restaurants en producenten die duurzaamheidscriteria in acht nemen: <https://goodfood.brussels/fr/bottin?domain=cit>